

Autorid

Robert Alexy (sünd. 1945) on üks mõjukamaid tänapäeva õigusfilosoofe nii oma kodumaal Saksamaal kui ka rahvusvaheliselt. Aastakümnete jooksul on palju tähelepanu pälvinud ja elavaid diskussioone ärgitanud tema tööd diskursusteooriast, printsiibiteooriast õiguse rakendamisel ning õiguse ja moraali vahekorra kohta. Alexy õppis õigusteadust ja filosoofiat Göttingenis 1968–1973. Aastal 1978 ilmus Alexy doktoritöö „Theorie der juristischen Argumentation“ („Juriidilise argumentatsiooni teooria“), mis pälvis 1982. aastal Göttingeni Teaduste Akadeemia keeleteaduslik-ajaloolise klassi auhinna ja kujunes Alexy läbimurde-teoseks. Alexy habiliteeriti 1984. aastal Göttingeni õigusteaduskonnas avaliku õiguse ja õigusfilosoofia alal. Alexy habilitatsioonitöö „Theorie der Grundrechte“ („Põhiõiguste teooria“) ilmus 1985. aastal. Seda tunnustatakse olulise panusena põhiõigusteooria struktuurse ja sisulise dimensiooni arendamisel ning Saksa konstitutsiooniõiguse üldkäsitlusena. Sellest raamatust sai kiiresti II maailmasõja järgse perioodi Saksa konstitutsiooniõiguse mõjukaim käsitlus. Eesti lugejal on tänu 2001. aastal ilmunud teosele „Põhiõigused Eesti põhiseaduses“ võimalik tutvuda selle põhiseisukohtadega ka kohandatuna Eesti põhiseadusele. 1992. aastal ilmunud raamat „Begriff und Geltung des Rechts“ („Õiguse mõiste ja kehtivus“) heidab valgust õiguse ja moraali vahekorrale või täpsemalt moraalse, eetilise, mõistuslike ja õiguslike põhjenduste omavaheliste suhetele. Äärmiselt ebaõiglaste normide puhul pole kahtluse all üksnes nende moraalne legitiimsus, vaid need on ka õiguslikult kehtetud. Pärast loengute pidamist Regensburgis ja Kielis 1984–1986 eradotsendina sai Alexy 1986. aastal korralise professori koha Kieli ülikoolis. 1991. aastal lükkas Alexy tagasi Grazi ülikooli kutse võtta üle Ota Weinbergeri õppetool ja 1997. aastal Göttingeni ülikooli kutse asuda oma akadeemilise õpetaja Ralf Dreieri õppetoolile. 1994–1998 oli Alexy Rahvusvahelise Õigus- ja Sotsiaalfilosoofia Ühingu Saksa sektsiooni president. 2002. aastast on Alexy Göttingeni Teaduste Akadeemia täisliige. Alates 2008. aastast on Alexyle antud üle ilma rohkem kui 30 ülikooli, sh Tallinna Ülikooli audoktori (2018) tiitel. 2010. aastal autasustas Saksamaa Liitvabariik Alexy teeneteristi esimese klassi ordeniga. 2013. aastal sai Alexy Kieli linna teaduspreemia.

Sven Anton (sünd. 1992) sai 2019. aastal Tartu Ülikoolis õigusmagistri kraadi, ta töötab SEB Pangas.

Martin Borowski (sünd. 1966) on Heidelbergi ülikooli avaliku õiguse, konstitutsiooniteooria ja õigusfilosoofia korraline professor. Borowski õppis õigusteadust Kielis 1985–1991. Aastal 1997 avaldati tema doktoritöö „Grundrechte als Prinzipien“ („Põhiõigused kui printsiibid“), mida juhendas Robert Alexy. Borowski sai oma doktoritöö eest 1997. aastal Kieli ülikooli õigusteaduskonna auhinna. 2004. aastal habiliteeriti Borowski Kieli ülikoolis ja tema habilitatsioonitöö „Die Glaubens- und Gewissensfreiheit des Grundgesetzes“ („Usu- ja südametunnistusevabadus [Saksamaa LV] põhiseaduses“) ilmus 2006. aastal. Pärast eradotsendina loengute pidamist Kielis sai Borowski Humboldti uurimisstipendiumi ja veetis selle raames 2005/2006. õppeaasta Washingtoni ülikooli juures Saint Louises Missouri USA-s. 2006 sai Borowskist stipendiaat Washingtoni ülikoolis (Institute for Global Legal Studies). 2006–2007 pidas Borowski õppejõuametit Londonis Westminsteri ülikoolis ja 2007–2012 Birminghami ülikoolis. 2012 võttis Borowski vastu Heidelbergi ülikooli kutse. 2008–2012 oli Borowski Rahvusvahelise Õigus- ja Sotsiaalfilosoofia Ühingu Ühendkuningriigi sektsiooni asepresident, alates 2014. aastast on ta Saksa sektsiooni juhatuse liige. Lisaks doktori- ja habilitatsioonitööle on Borowski sulest ilmunud arvukalt artikleid peamiselt põhiõiguste teooriast ja õigusfilosoofiast.

Ernst-Wolfgang Böckenförde (1930–2019) oli Saksa õigusteadlane, õigusteaduse ja filosoofia doktor, 1964–1969 professor Heidelbergis, 1969–1977 Bielefeldis ja seejärel Freiburgi ülikoolis kuni emeriteerumiseni 1995. aastal. Ta õpetas avalikku õigust üldiselt, aga eelkõige konstitutsiooniõigust, lisaks veel õigusajalugu ja õigusfilosoofiat. 1983–1996 oli Böckenförde Saksamaa Liidukonstitutsioonikohtu liige.

Siinse kirjutise avaldamise ajaks olid temalt ilmunud juba paljud olulised publikatsioonid: „Gesetz und gesetzgebende Gewalt. Von den Anfängen der deutschen Staatsrechtslehre bis zur Höhe des staatsrechtlichen Positivismus“ („Seadus ja seadusandlik võim. Saksa riigiõiguseõpetuse algusaegadest riigiõigusliku positivismi haripunktini“. Berlin 1958, 2. vlj 1981); „Die Organisationsgewalt im Bereich der Regierung“ („Organisatsioonivõim valitsuse valdkonnas“. Berlin 1964); „Die Rechtsauffassung im kommunistischen Staat“ („Õiguse mõiste kommunistlikus riigis“. München 1967); „Kirchlicher Auftrag und politische Entscheidung“ („Kiriklik korraldus ja poliitiline otsus“. Freiburg 1973); „Staat, Gesellschaft, Freiheit“ („Riik, ühiskond, vabadus“. Frankfurt a. M. 1976); „Der Staat als sittlicher Staat“ („Riik kui kõlbeline riik“. Berlin 1978). Pärast ilmus veel mitu olulist raamatut ja kogumikku, näiteks „Staat, Gesellschaft, Kirche“ („Riik, ühiskond, kirik“. Freiburg 1982); „Die verfassunggebende Gewalt des Volkes“ („Rahva konstitutsiooniandmisvõim“. Frankfurt a. M. 1986); „Recht, Staat, Freiheit“ („Õigus, riik, vabadus“. Frankfurt a. M. 1991, 4. vlj 2006); „Staat, Nation, Europa“ („Riik, rahvus, Euroopa“. Frankfurt a. M. 1999, 2. vlj 2000); „Wissenschaft, Politik, Verfassungsgericht“ („Teadus, poliitika, konstitutsioonikohus“. Berlin 2011).

Matthias Klatt (sünd. 1973) on Grazi ülikooli õigusfilosoofia, õigussotsioloogia ja õiguspoliitika professor. Klatt õppis 1993–1999 õigusteadust Göttingeni ja Müncheni ülikoolis. Tema Robert Alexy juhendamisel valminud doktoritöö „Theorie der Wortlautgrenze: semantische Normativität in der juristischen Argumentation“ („Tähenduspiiri teooria: semantiline normatiivsus juriidilises argumentatsioonis“) ilmus 2004. aastal. Selle töö eest sai Klatt koguni kolm auhinda: 2002. aastal auhinna European Award for Legal Theory, 2003. aastal Kieli auhinna Doctores Iuris ja 2003. aastal Rahvusvahelise õigus- ja sotsiaalfilosoofia ühingu auhinna Young Scholar Prize. Aastatel 2008–2015 oli Klatt Hamburgi ülikooli nooremprofessor, ta habiliteeriti samas 2013. aastal professor Stefan Oeteri juures avaliku õiguse, Euroopa Liidu õiguse, rahvusvahelise avaliku õiguse ja õigusteooria alal. 2013–2014 oli Klatt asendusprofessor Berliinis Humboldti ülikoolis ja 2014–2015 Osnabrücki ülikoolis. 2015. aastal võttis Klatt vastu Grazi ülikooli kutse. Lisaks doktoritööle on Klatt avaldanud arvukalt artikleid peamiselt põhiõiguste teooria ja õigusfilosoofia teemal.

Jaan Kross (1920–2007) oli 20. sajandi teise poole silmapaistvaim eesti kirjanik. Aastatel 1938–1944 õppis ta Tartu Ülikooli õigusteaduskonnas ja töötas samas riigi- ja rahvusvahelise õiguse õppejõuna kuni vahistamiseni 1946. aastal Eesti NSV Riikliku Julgeoleku Rahvakomissariaadi poolt.

Mattias Kumm (sünd. 1967) on New Yorgi ülikooli Inge Rennerti nimelise õppetooli professor ja Berliini Humboldti ülikooli professor. Peale selle on ta uurija-professor programmis „Rule of Law in the Age of Globalization“ („Õigusriik globaliseerumise ajastul“) ja Berliini Sotsiaaluuringute Keskuse (WZB) juures asuva globaalse konstitutsionalismi keskuse juht. Kumm õppis 1987–1994 Kielis õigusteadust, politoloogiat ja filosoofiat, Pariisis Panthéon-Sorbonne'i ülikoolis õigusteadust ning Pariisi katoliiklikus instituudis filosoofiat. 1995–1996 läbis ta *LL.M.*-programmi Harvardi ülikoolis, 1996 sooritas advokaadieksami New Yorgis. 2003 sai Kumm *J.S.D.*-kraadi Harvardi ülikoolis. Aastatel 2000–2010 oli Kumm õppejõud ja külalisõppejõud paljudes ülikoolides USA-s, Euroopas ja Aasias, teiste seas Harvardis, Yale'is ja New Yorgis. 2010 sai Kummist New Yorgi ülikooli professor ja 2011 Inge Rennerti nimelise õppetooli juhataja. Ta õpetab Euroopa õigust, rahvusvahelist õigust, võrdlevat konstitutsiooniõigust ja õigusfilosoofiat ning on neil teemadel kirjutanud arvukalt artikleid.

Uno Lõhmus (sünd. 1952) on endine Riigikohtu esimees, Euroopa Inimõiguste Kohtu ja Euroopa Kohtu kohtunik.

Moritz Meister (sünd. 1982) on 2013. aastast advokaat Hamburgis. Ta õppis õigusteadust ja majandust Hamburgis ja Bayreuthis. Tema Matthias Klatti juhendamisel valminud doktoritöö „Das System des Freiheitsschutzes im Grundgesetz“ („Vabaduse kaitse süsteem [Saksamaa LV] põhiseaduses“) ilmus 2011. aastal. Lisaks doktoritööle on Meister avaldanud mitu artiklit proportsionaalsusest ja kaalumisest.

Lauri Mälksoo (sünd. 1975) on Tartu Ülikooli rahvusvahelise õiguse professor, Eesti Teaduste Akadeemia ja Institut de Droit Internationali liige.

Hannes Vallikivi (sünd. 1974) on vandeadvokaat, advokaadibüroo Derling Primus partner, Tartu Ülikooli õigusteaduskonna doktorant.